

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

09.02.2017 № 16-р/к

Справа № 2/03-97-16

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання другого відділу досліджень і розслідувань від 23.01.2017 № 42 про попередні висновки у справі № 2/03-97-16, розпочатої за ознаками вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» (надалі – КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 19.02.2016 № 13-01/62, на підставі подання другого відділу досліджень і розслідувань від 27.09.2016 № 340 про ознаки вчинення КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 27.09.2016 № 130-рп/к про початок розгляду справи № 2/03-97-16 (надалі – Справа).

Бездіяльність КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» полягає у не проведенні конкурсу з відбору підприємств для утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (парковок).

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» є юридичною особою та зареєстровано виконавчим комітетом Харківської міської ради 16.12.2011, № запису 1 480 102 0000 051945, ідентифікаційний код – 37999303, місцезнаходження: 61003, Харківська обл., м. Харків, пров. Соборний, буд. 1. Основним видом діяльності КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» є надання інших індивідуальних послуг, н.в.і.у. (код за КВЕД 96.09).

Діяльність з паркування транспортних засобів регулюється, зокрема:

- Законом України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Законом України «Про дорожній рух»;
- Правилами дорожнього руху, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (надалі – Правила дорожнього руху);
- Правилами паркування транспортних засобів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі - Правила);
- Порядком формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (надалі – Порядок формування тарифів);

- Переліком основних послуг з утримання майданчиків для платного паркування, затвердженого наказом Міністерства з питань житлового-комунального господарства України від 18.08.2010 № 287, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 13.09.2010 № 806/18101 (надалі – Перелік основних послуг);

- Правилами паркування транспортних засобів у місті Харкові, затвердженими рішенням 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 (надалі – Місцеві правила).

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів.

Пунктом 1 частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів міських рад належить забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.

Відповідно до пункту 7 Правил та пункту 2.1 Місцевих правил майданчики для паркування є об'єктами благоустрою.

Враховуючи наведене, обладнання і утримання майданчиків для платного паркування належить до повноважень Харківської міської ради.

Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.

Рішенням 11 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 16.11.2011 створено КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС». Відповідно до пункту 3.1 статуту КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», затвердженого у новій редакції 26.01.2016, метою його діяльності є здійснення організації та управління у сфері надання платних послуг із паркування транспортних засобів.

Отже, Харківська міська рада делегувала свої повноваження з утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (парковок) КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, об'єднання, інші особи в частині виконання ними функцій управління або контролю в межах делегованих їм повноважень органів влади чи органів місцевого самоврядування є органами адміністративно-господарського управління та контролю.

Враховуючи наведене, КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом адміністративно-господарського управління та контролю.

Відповідно до абзацу десятого пункту 4 Правил та абзацу шостого пункту 1.5 Місцевих правил паркуванням є розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування.

Згідно з абзацом дев'ятим пункту 1.5 Місцевих правил послугами з паркування транспортних засобів є діяльність оператора з надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також з утримання в належному стані майданчиків для платного паркування з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків для платного паркування відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Згідно з частиною першою статті 52² Закону України «Про дорожній рух» встановлено, що під час розміщення транспортних засобів на майданчику для платного паркування особи, які розміщують транспортні засоби на майданчику для паркування, сплачують вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування за кожну годину паркування згідно з тарифом, встановленим органом місцевого самоврядування відповідно до порядку

формування цих тарифів, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.

Таким чином, товаром є послуга з паркування транспортних засобів.

Відповідно до абзацу одинадцятого пункту 1.5 Місцевих правил уповноважена особа оператора – це суб'єкт господарювання, який на підставі відповідного договору, укладеного з оператором, організовує та провадить діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, здійснює обладнання і утримання майданчика для платного паркування та стягнення плати за надання послуг з паркування транспортних засобів.

Отже, для утримання, своєчасного ремонту майданчиків для платного паркування транспортних засобів та стягнення плати за надання послуг з паркування транспортних засобів можуть бути залучені інші суб'єкти господарювання.

Відповідно до частини другої статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

Наказом Державного комітету України з питань житлового-комунального господарства від 11.11.2005 № 160 затверджено Положення про порядок конкурсного відбору підприємств з утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (надалі – Положення).

Згідно з пунктом 1.3 Положення конкурс проводять органи державної влади та органи місцевого самоврядування для визначення балансоутримувачів об'єктів благоустрою державної та комунальної форм власності. Конкурс може проводити балансоутримувач у разі неспроможності забезпечення належного утримання та своєчасного ремонту об'єктів благоустрою власними силами.

Відповідно до пункту 1.5 Положення конкурс на утримання та/або ремонт об'єктів благоустрою може проходити за одним об'єктом, одночасно за декількома об'єктами благоустрою даного населеного пункту або в цілому за населеним пунктом.

Пунктом 2.2 Положення визначено, що організатор конкурсу утворює і затверджує комісію, до складу якої входять представники організатора конкурсу, підприємств житлово-комунального господарства, а також (за їх згодою) представники територіального органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, які не пізніше ніж за три дні до закінчення строку подання конкурсних пропозицій дали свою згоду бути членами конкурсної комісії.

Листом від 21.04.2016 № 43 (вх. № 44 Кі) КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» повідомило, що не проводило конкурс з відбору підприємств для утримання об'єктів благоустрою населених пунктів.

Натомість, КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», без проведення конкурсу, були визначені 31 суб'єкт господарювання, з якими укладені договори щодо утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів у місті Харкові (надалі – Договори).

За змістом Договорів уповноважена особа оператора зобов'язана організовувати та проводити діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування відповідно до вимог діючого законодавства та компенсувати КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» грошові кошти, необхідні останньому для щомісячного покриття витрат, пов'язаних із сплатою збору за місця для паркування транспортних засобів, сплатою заробітної плати працівників КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» тощо.

Відповідно до пункту 2 Договору КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» зобов'язано здійснювати нагляд та контроль за належним виконанням уповноваженої особи оператора

обов'язків.

Бездіяльність КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» щодо не проведення конкурсу з відбору підприємств для утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (парковок) має антиконкурентний ефект внаслідок надання окремим суб'єктам господарювання переваг, що ставлять їх у привілейоване становище перед іншими суб'єктами господарювання, які б у разі проведення конкурсу могли б увійти на ринки послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові.

Отже, недопущення конкуренції на ринках послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові полягає у створенні КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» умов, відповідно до яких суб'єкти господарювання вступили на зазначені ринки без конкурсу.

Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій (бездіяльності), які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Отже, бездіяльність КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», яка полягає у не проведенні конкурсу з відбору підприємств для утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (парковок), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій органу адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели до недопущення конкуренції на ринках послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові.

На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 25.01.2017 № 02-26/2-208, КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» зазначило, що наразі уповноважені особи оператора відсутні. КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» безпосередньо здійснює утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів у місті Харкові.

Отже, бездіяльність КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», яка полягає у не проведенні конкурсу з відбору підприємств для утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (парковок) тривала в період з 01.03.2016 до 31.12.2016.

Крім того, листом від 03.02.2017 № 29 (вх. від 06.02.2017 № 362), КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» зазначило, що не погоджується з висновками, оскільки «ринок послуг з паркування транспортних засобів не існує» (мова оригіналу).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.

Поняття товару є узагальнюючим терміном для матеріальних об'єктів – речей, цінних паперів, так і нематеріальних об'єктів – послуг, робіт. Товар має комерційну чи споживчу цінність для людей, задовольняє їхні певні потреби. Товар може бути предметом ринкового обороту як кінцева форма матеріального об'єкта, який можна споживати чи використовувати, або як весь комплекс діяльності, необхідної для задоволення певної людської потреби.

Отже, послуга з паркування транспортних засобів у місті Харкові є товаром.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ринок товару (товарний ринок) – це сфера обороту товару, на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

У загальному тлумаченні поняття ринок – це зона, у якій пропозиція зустрічається з попитом.

Отже, послуги з паркування транспортних засобів у місті Харкові є товарним ринком у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Тобто, товарним ринком у Справі є ринки послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» у період з 01.03.2016 по 31.12.2016, не провівши конкурс з відбору підприємств для утримання об'єктів благоустрою населених пунктів (парковок), вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій органу адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели до недопущення конкуренції на ринках послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Н.В. Фастова